
Interpellation av Dennis Wedin (M) till trafikborgarrådet Lars Strömgren (MP) om framkomligheten i Stockholm

Dnr KS 2022/1269

Oppositionsborgarråd Dennis Wedin ställer i sin interpellation sex frågor kring det rödgröna styrets arbete med Stockholms framkomlighet:

1. Vilket beslutsunderlag ligger till grund för förslaget om miljözoner i Gamla Stan och delar av City?
2. Hur många av de boende i Gamla Stan och City har bil idag?
3. Hur stor andel av de boende i Gamla Stan och City har idag en bil som tillåts i miljözon klass 3?
4. Kommer boende, småföretagare, besökare och turister som inte har en bil som uppfyller kraven på miljözon klass 3 att stoppas från Gamla Stan och City?
5. Vilka gator riskerar trafikproblem och stök flyttas till när man stänger ner Sveavägen?
6. Kommer alla parkeringsplatser att ersättas som försvinner vid Strandvägen och Skeppsbron?

Utsläppen från Stockholms bensin- och dieslbilar skadar både klimatet och människors hälsa. Det ställer krav på politisk handling. I det rödgröna styrets budget för 2023 anges att miljözon klass 3 ska införas i Gamla stan och ett område i City. Gränsdragningen av området ska utredas under 2023. Miljözonen ska börja införas 2024 och vara fullt införd år 2026.

I styrets budget, såväl som i Moderaternas budget för 2023, fastslås att innerstaden ska vara utsläppsfri 2030. Det är ett mål som formulerades

av den tidigare grönbå majoriteten och sedan har övertagits av det rödgröna styret. Det finns alltså ett blocköverskridande mål om att hela innerstaden i princip ska bli en elbilzon, senast fyra år efter att den nya miljözonen är fullt införd. Om staden ska nå målet om en utsläppsfri innerstad behövs det konkreta steg på vägen. Miljözon klass 3 är just ett sådant.

Det saknas knappast underlag för att motivera ambitiösa åtgärder mot utsläppen från trafiken. För det första befinner vi oss i en global klimatkris, som riskerar att leda till mer extrema väderförhållanden i form av översvämningar och svåra värmeböljor. Den stigande temperaturen på jordklotet hotar både vår matproduktion och den biologiska mångfalden. Enligt Stockholms miljöbarometer står trafiken idag för hälften av stadens utsläpp. Det är hög tid att fasa ut bensin- och dieselfordon.

För det andra utgör Stockholmstrafiken idag en betydande hälsorisk. Luftföroreningar från biltrafik ökar risken för andningsproblem och drabbas särskilt barn och unga, som inte har färdigutvecklade kroppar. Karolinska institutet offentliggjorde under 2022 att barn i Stockholm som bor på gator med dålig luft har sämre lungkapacitet redan från sex månaders ålder. En studie för Naturvårdsverket visade 2019 att dagar med sämre luft gör att fler stockholmare besöker akuten på grund av svår astma. En rapport från Östra Sveriges Luftvårdsförbund visade 2018 att 1000 stockholmare dör i förtid varje år på grund av luftföroreningar. Det är alltså människor som får sina liv förkortade på grund av dålig luft. Biltrafikens förbränningsmotorer är för den största källan till luftföroreningar i Stockholm.

Stockholms barn förtjänar att vi tar deras hälsa på allvar. Reglerna för miljözoner är utformade just för att begränsa de bilar som har de farligaste utsläppen. Moderaterna har tidigare accepterat införandet av både miljözon klass 1 och miljözon klass 2 i Stockholm. Det är oroväckande att partiets nya ledning verkar ha prioriterat om. Fossilbilarnas framfart är tydligen viktigare än barnens lungor.

När det gäller frågan om antalet bilar i de berörda stadsdelarna är stadens senaste uppgifter från 2021 och baseras på data från Bilregistret och Skatteverket. Siffrorna avser privatägda och leasade bilar samt förmånsbilar. Enligt statistiken finns i City 3275 hushåll med 6097 boende, som tillsammans har 1399 bilar, varav 243 avställda. I Gamla stan finns 1670 hushåll med 3148 boende, som tillsammans har 770 bilar, varav 154 avställda.

Statistik kring drivmedel saknas på stadsdelsnivå i Stockholm. Däremot är det möjligt att konstatera att utvecklingen i snabb takt rör sig bort från bensin- och dieseldrift. Under november 2022 var bara omkring en tredjedel av de nyregistrerade bilarna i Stockholms stad bensin- eller dieslbilar. Nästan en tredjedel var renodlade elbilar, enligt siffror från den statliga myndigheten Trafikanalys.

I slutet av 2021 publicerade forskningsinstitutet RISE en granskning av framtidsutsikterna för laddbara personbilar i Stockholm. RISE konstaterar att bilparken i Stockholms län i snitt byts ut på tio år, samtidigt som andelen nyregistrerade elbilar fortsätter att öka. Därför bedömer institutet att över 95 procent av länets bilar kommer att vara laddbara 2030, givet att politiken understödjer utvecklingen i tillräcklig utsträckning.

Wedin undrar om boende, företagare, besökare och turister kommer att beröras av den nya miljözonen i Gamla stan och delar av City. Det rödgröna styrets avsikt med att införa miljözon klass 3 är naturligtvis att den ska tillämpas. Det betyder att individer som besöker eller bor och verkar i miljözonen som huvudregel enbart kommer att kunna använda de mest utsläppsnåla bilarna.

Samtidigt bör det noteras att reglerna om miljözon klass 3 omfattar en lång rad undantagna fordon, som alltid får köra i zonen, oavsett drivmedel. Där ingår fordon som används i färdtjänst, fordon vars förare eller passagerare har parkeringstillstånd för rörelsehindrade samt fordon med bilstöd. Undantagna är även utryckningsfordon samt andra fordon som används inom vårdrelaterade, rättsvårdande eller försvarsrelaterade verksamheter. Detta framgår av Trafikförordningen.

Således innebär reglerna för miljözon klass 3 att den som verkligen behöver köra bil i City och Gamla stan fortsatt kommer att ha den möjligheten, även med bensin- eller dieselbil. För övriga som berörs av miljözonen och saknar en tillåten bil är alternativen att antingen växla över till en utsläppsnål bil, att placera sin bil utanför zonen eller att välja bort den ägda bilen helt, till förmån för exempelvis gång, cykel, kollektivtrafik eller elbilspool.

För att underlätta omställningen för stadens invånare investerar Stockholms rödgröna majoritet 2 miljarder kronor under mandatperioden på att

göra det enklare att promenera, cykla och åka kollektivt. Samtidigt satsar styret på en storskalig utbyggnad av laddinfrastrukturen för elbilar. Det ska alltid vara mest attraktivt att välja ett klimatsmart och kapacitetsstarkt färdmedel.

Wedin frågar vidare hur bilfria helger på Sveavägen kommer att påverka trafiksituationen på närliggande gator. I den rödgröna budgeten för 2023 framgår att Trafiknämnden ska utreda hur Sveavägen kan göras bilfri på helger, i syfte att levandegöra platsen och skapa utrymme för torghandel, loppisar och evenemang. Utredningen ska ta ställning till vilken sträcka och vilka helger som är bäst lämpade. Styret kommer att följa hur införandet påverkar området och vilka ytterligare åtgärder som kan bli nödvändiga.

Slutligen vill Wedin veta mer om framtiden för parkeringsplatserna på Skeppsbron och Strandvägen. Det rödgröna styret vill att stadens kajer ska utvecklas till attraktiva promenadstråk med soldäck, konstutställningar, caféer, restauranger och träd. Därför ska Skeppsbrons kaj vara bilfri 2024 och Strandvägens kaj 2026. Stadens vattennära lägen är unika och ska vara tillgängliga för så många stockholmare som möjligt.

I grunden handlar detta om att hushålla med en av våra mest begränsade resurser i Stockholm, nämligen utrymmet. Den rödgröna majoriteten vill fylla staden med folkliv, grönska och mänskliga möten, snarare än långtidsparkering för bilar. Parkering ska i första hand ske i parkeringshus. Majoriteten av de parkeringsplatser på gatumark som flyttas från kajerna kommer därför inte att ersättas.

I sammanhanget kan det vara värt att notera att boendeparkeringstillstånd som är utfärdade i Gamla stan kan användas i hela övriga innerstan, vilket gör att boende i stadsdelen totalt sett har tillgång till betydligt fler parkeringsplatser än många andra stockholmare. Under 2023 planeras även en uppjustering av taxan för besöksparkering, vilket kommer att öka andelen lediga parkeringsplatser i City och Gamla stan.

Stockholm

Lars Strömgren